ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

73. ÉVFOLYAM 2003. FEBRUÁR *No. 1 (338), Vol.73, February 2003, USPS 178-560* 1. SZÁM

BUDAPEST

MEGTALÁLTUK A MESSIÁST!

A vízkereszti idők, a háromkirályok hódolásának az ünnepétől Urunk színeváltozásának az ünnepéig Jézus Krisztusnak az egész világra kiterjedő uralmát és megváltói munkáját hangsúlyozzák az egyházi rend szerint. Ez az ünnepkör kiemeli Jézust valamiféle helyi megkötöttségből és kinyilatkoztatja minden népek számára. A vasárnapról-vasárnapra kijelölt igeszakaszok jó része az Úr sokféle csodájára mutatnak rá, arra, hogy hatalma van égen és földön. Így méltón járhatja majd meg a szenvedés útját, mely Őt a kereszt felé viszi, hogy Önmagát adja a világ bűneiért. Keresztelő János is ebben az értelemben mutat rá a hozzálépő Jézusra: Íme, az Isten Báránya, Aki elveszi a világ bűneit.

Fontos ezt nekünk is szemelőtt tartanunk, mintahogy az akkori tanítványok is ettől a kinyilatkoztatástól indítva keresték a Vele való kapcsolatot, hogy Őt minél jobban, minél közelebbről megismerjék. Érezték, hogy ebben a rövid mondatban van a veleje Isten minden ígéretének, ez jelenti számukra az újrakezdés, az új élet alkalmát, ebben találják meg életük egyensúlyát. Ez a bűnöket elhordozó Isten Báránya az, Akire bátran, bizalommal, s buzgón mondhatják, hogy Ő a Messiás. Neki az a hatalom adatott, hogy megtalálja a bűnös embert, s a bűn terhétől úgy szabadítsa meg, hogy az új ember kiáltsa: Megtaláltam a Messiást. Mert annak, aki ilyen közvetlen és áldott kapcsolatba kerülhet Jézus Krisztussal, csakis ez lehet a feladata, s egyben elhívása is, hiszen Jézus a bűnbocsánattal együtt így is megszólít: Te kövess engem — tehát az ilyen embernek a feladata, hogy erről a Messiásról gondolatban, szóban, cselekedetben az emberek előtt bizonyságot tegyen. Aki Maga a világ Világossága, emígy biztat minket: Úgy fényljék a ti világosságtok, hogy az emberek lássák cselekedeteiteket és dicsérjék a ti mennyei Atyátokat. Így fonódik egybe az isteni megváltás és közénkjövetel áldott cselekménye a bűntől megszabadított emberek immár szabad életével, mely az alkalmak és lehetőségek és körülmények között ugyan változóan lesz nyilvánvalóvá, de mégis mindenkor bizonyságtevő élet az, illetve bizonyságtevő életnek kell lennie.

A vízkereszti időnek egyik igéje a Boldogmondásokra hívja fel figyelmünket, különösebb hangsúllyal közülük a legutolsóra: *Boldogok vagytok, ha Énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket és mindenféle rosszat hazudnak rólatok.* (Máté 5:11.)

A Boldogmondásokról általában és röviden csak annyit, hogy félreérti azokat az, aki nem hall ki belőlük egészen élesen lehatárolt irányelveket a Jézust követő életre nézve. Nem egyszerűen szelídszavú áldásokról van itt szó, hanem annak a meghatározásáról, hogy azoknak, akik Jézus Krisztust Uruknak vallják, hogyan kell élniük ebben a világban. Mindjárt másképpen halljuk ezt a tizenegy rövid mondatot, s el sem képzelhetjük, hogy milyenmértékű elvárás van beléjük rejtve. A tizenegyedik boldogmondás összefoglalás abban az értelemben, hogy a keresztyén ember magatartásának homlokegyenest kell ellenkeznie a világban megszokott viselkedéssel. Ez pedig ugyancsak kényelmetlen.

Becsületes önvizsgálattal szembe kell néznünk a ténnyel, hogy sem magunkban, sem közösségeinkben nem vagyunk kirívók — s nem is kívánunk olyanok lenni, akikre ujjal mutogathatnak —, nem is keressük a feltűnést, s éppen ezért nem állunk ki olyan dolgokban, amik alapvetőleg keresztyénségünk próbája lehetne, akár otthonunkban, akár szórakozás közepette, akár munkahelyen, vagy bárhol másutt. Pedig Jézus tulajdonképpen erről beszél. A keresztyén kiállásról, mely észlelhetően tesz különbséget ember és ember között. S ma ilyen időket élünk. Nem valami ókori vagy újkori pogány kultúrákban, hanem éppen itt a demokrácia és szabadság és alkotmányosság földjén. Ahol törvényessé tették a magzati, a csirázó élet kioltásának a lehetőségét. Ahol, itt-ott már meg is történt, várhatjuk, hogy mikor emelik általános törvényerőre a homoszekszuális kapcsolatoknak a heteroszekszuális házassággal való egyenlőségét. Ahol gondosan vigyáznak és őrködnek azon, jóforman tűzzel-vassal, nehogy a keresztyén vallás értékei érvényesülhessnek valami átfogó elvként a nevelési folyamatban.

Ezért fel kell tennünk a kérdést a templompadba húzódó, vagy éppen a templompadtól húzódozó, magukat mégis csak keresztyéneknek tartó emberek felé, nincsen itt-e az ideje annak, hogy ótestamentumi prófétaként mindnyájan együtt kiáltsuk, bármily következménnyel is járjon: Ezt mondja az Úr! Nátánok, Jeremiások, Ézsaiások kellenek, és Keresztelő Jánosok, akik átlátják a Heródesek üzelmeit és merik odavetni a ne-továbbot. Hadd tartsanak mindegyikünket megszállottnak, igen, az EGY ügy megszállottjainak.

Visszatekintve a nemrég lezajlott ökumenikus imahétre, misem lehet fontosabb a keresztyénség számára, minthogy megtalálja egységét. Talán a tárgyalóasztálnál még várat magára a siker. De egyszerűsítve a dolgot, a fentebb kiemelt Boldogmondás az, amely nem a dogmát, nem a szertartást, nem a szervezetet, vagy ilyesmit hangsúlyoz, hanem egészen közvetlenül a magatartást kérdőjelezi meg vagy húzza alá.

A Jézust követő ember a bűnös világgal kerül szembe, amikor nem kíván annak bűnéből résztvállalni. Ez a nem-résztvállalás a keresztyén ember küldetése felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül. A Boldogmondások programja, s leginkább köztük az utolsóé egyáltalán nem elválasztó és elkülönítő program, hanem inkább összefogó. Mert a megáldottság vagy boldogság nem úgy jön ránk, ahogy mi éppen szeretnénk, elképzelnénk, vagy talán kierőszakolnánk az evilági tünő boldogságok mércéje szerint. Azonban a mienkké válik, átjár, és teljessé tesz akkor, amikor felismerjük, hogy nekünk is, ráaadásul együtt, meg kell járnunk a próbák, a félreértés, a kierekesztés, sőt a szenvedés útját. Erre pedig hogyan is vállalkozhatnánk? Csak azzal, Aki a boldogságot kijelenti és adja a Maga áldozatának az árán, Aki ezt a bol-

(Folytatás a 2. oldalon)

IMAHÉT A KRISZTUS-HIVŐK EGYSÉGÉÉRT

1968 volt az az esztendő, amikor először készített közös hivatalos dokumentumot az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága, valamint a Keresztény Egység Előmozdításának Pápai Tanácsa abból a célból, hogy közös imádkozásra és igehallgatásra buzdítsák a különböző keresztyén felekezethez tartozó Krisztus-hivőket. Az imahét hagyományos ideje január 18-25. Ezt a dátumot Wattson Paul javasolta még 1908-ban, mivel ezek a napok fogják át a Péter apostol vallástétele és Pál apostol megtérése emléknapja közötti időszakot, így szimbólikus jelentőségűek.

Idén az ökumenikus imahét vasárnaptól-vasárnapig, január 19-től 26-ig tartott. Az imahét alapigéje pedig a 2Korinthus 4:4-18 közötti bibliai szakasz volt. "Ez a kincsünk cserépedényben van". Az imahéten az ország sok településén — közöttük Mosonmagyaróváron is — közösen imádkoztak a katolikus, református, evangélikus hivek igazi testvéri közösséget alkotva egymás templomában a keresztény egységért. Az egyes felekezetek lelkipásztorai a másik felekezet templomában szolgáltak igehirdetésekkel. Bizonyosan sok-sok áldással.

Az imahetek indulásakor még sok volt a kételkedő, bizonytalan hang. Eljönnek-e a más felekezetű hivek az "én" templomomba is? Vagy a korábbi konzervatív, merev gondolkodás gátja lesz-e a közeledésnek? Mert hiszen hiába van meg az egyház vezetőiben a készség a közeledésre, ha az alsópapság és a hivek szívében magmarad a bizalmatlanság; az magában hordozza a kudarc lehetőségét. Az egyházat ugyanis nem a püspökök alkotják, hanem a hivek, így az egyház egységét is nekik kell megélni.

Azután, ahogy múltak az évek, úgy oldódott a görcs, és egyre többen és többen vettek részt a közös alkalmakon. A minden este megtelt templomok látványa csattanós választ adott a kétkedőknek. Egyik katolikus lelkész úgy jellemezte ezt a folyamatot, hogy történelmi jégzajlás tanúi és átélői vagyunk. Megrepedt a jég, olvadni kezdett, és ezért az Istennek kell hálásnak lenni.

Jézus maga is így imádkozik főpapi imájában: "De nem értük könyörgök csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem, hogy mindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan Te, Atyám énbennem, és én Tebenned, hogy ők is bennünk legyenek." (János 17:20-21). Jézusnak tehát egyértelmű kívánsága volt, hogy a Benne hivők egységre jussanak. A nyáj mindig követi pásztorát, ezért nagy jelentőségű az, hogy a gyülekezetek pásztorai jó példát mutattak azokon a helyeken, ahol megtartották ezeket a közös alkalmakat. Több résztvevő meglepődve tapasztalta az imahét végén, hogy milyen sok közös énekünk és imádságunk van, amelyek segítségével együtt lehetett dícsérni Isten fenségét, hatalmát.

Hiszem, hogy az ökumenikus imahét alkalmain Isten Szentlelke működött, és az Ő ereje segített abban, hogy a még néha mindig megmutatkozó ellenérzés tovább oldódjék. Ez az évről-évre visszatérő hét segít bennünket abban, hogy az "egy akol és egy pásztor" krisztusi gondolatot megvalósíthassuk. Tény ugyanakkor az is, hogy ez a testvéri gondolkodás, az együtt imádkozás és a közös igehallgatás nem korlátozható pusztán az esztendő egyetlen hetére. Szükséges, hogy a különböző hitvallású és felekezetű emberek mindenkor imádkozzanak a Krisztus-hivők egységéért.

Kiss Miklós, mosonmagyaróvári ev. lelkész

[Torontóban a magyr keresztyén egyházak január 19-én tartották meg 34. ökumenikus áhítatukat, ezalkalommal a Magyar Ágostai Hitvallású Evangélikus Gyülekezet rendezésében. - Sz.]

ELNŐIESEDŐ EGYHÁZ?

A lelkészi pálya elnőiesedésére utaló jelek érzékelhetők a Magyarországi Evangélikus Egyházban – véli D. Szebik Imre elnök-püspök. Az egyházfő a lelkészutánpótlás helyzetét és a feladatokat áttekintve nyilatkozott erről. Az egyházban jelenleg 306 lelkész teljesít szolgálatot, s mára meghaladta a 30 százalékot a lelkésznők aránya – fűzte még hozzá Hafenscher Károly, az egyház szóvivője. Jelezte, hogy ez az arány folyamatosan növekedni látszik. Az evangélikus egyházban 1967 óta szolgálnak lelkésznők "teljesen egyenrangú kollégákként". A lelkészutánpótlást illetően Szebik Imre püspök úgy véli, kedvezőnek mondható a mai helyzet. Korábban összevont gyülekezeteket újra önállósíthatnak, és néhány kivételtől eltekintve a lelkészi állások betöltöttnek tekinthetők. Gondot jelent azonban a társadalmon belüli lakosságmozgás; ennek következtében új központokat kell létrehozniuk, s a más településekre költözött hiveket gyülekezetté kell szervezniük. Hafenscher Károly szerint új központ létrehozása válhat szükségessé a főváros környékén, például Budakeszin, majd Ózd-Miskolc körzetében, Győr térségében, valamint Csongrád és Szolnok megye területén. MTI

HÚSVÉT AZ EU-BAN

Idén már nemcsak a kamatlábakat, hanem a húsvét időpontját is az Európai Unió központi bankja (EKB) határozhatja meg az eurózónában. A hagyományos keresztény ünnep megülésének időpontjára ugyanis jelen pillanatban nincsen szabvány, már mint az unióban. Ez pedig — azon túl, hogy az unióban a szabályozatlanságot nem tűrik túlságosan jól — azért is gondot okoz, mert az eurózóna bankjai így nem egyszerre vannak nyitva.

Húsvét időpontja a tavaszi napéjegyenlőség napjára — március 21-re — eső vagy az azt követő vasárnap lesz. Hacsak nincsen telihold azon a vasárnapon, mert akkor azt virágvasárnapnak kiáltják ki, s a húsvétot elcsúsztatják egy héttel.

Az Európai Monetáris Unióban (EMU) az okozza a gondot, hogy az ortodox (görögkeleti) és a római katolikus naptár (illetve az utóbbival egyező protestáns naptár is) általában eltérő időpontra teszi a húsvétot. Így tavaly a legtöbb uniós bank bezárt március végén, de Görögországban például nyitva tartottak. Május elején pedig fordított volt a helyzet.

Az EKB naptára szerint ugyanakkor a nemzetközi utalásokat és egyéb tranzakciókat intéző rendszer karácsonykor, újévkor, a munka ünnepén, és húsvétkor leáll. De komoly gondokat okozhatna Görögországban, ha a bank a görög pénzintézeteket is arra kötelezné, hogy zárjanak be a római katolikus és protestáns húsvét időszakában. Ezért az EKB végül úgy döntött, hogy három évig "választható" lesz Görögország számára a nyugati keresztyén húsvét időpontjában a nyitvatartás, de később alkalmazkodnia kell az uniós rendhez.

Dóra Melinda Tünde. In: Magyar Hirlap [Pontosítva, Sz.]

Én vagyok az Úr, ez a nevem,
nem adom dicsőségemet másnak,
sem dicséretemet a bálványoknak.
Ézsaiás 42:8

MEGTALÁLTUK ...

(Folytatás az 1. oldalról)

dogságot egészen más távlatokba helyezi, annak a világgal szemben fordított értéket ad, s Aki bizton tudja, hogy tulajdonképpen egyedül ez a boldogság tartós, olyannyira, hogy belevisz az örökéletbe és abban tökéletesedik ki. Ebben a tudatban forduljunk hát Isten Bárányához, Aki elhordozza világ bűneit, hogy ebben a kiálló, másokat megzavaró, talán még jobbra is térítő, de a földi nyugalmat aligha biztosító boldogságban élhessük azt az életet, amelyet Ő tett és tesz minduntalan újjá, mert Ő a mi Messiásunk! bb

MAGYAR LELKÉSZ SZENTELÉSE AUSZTRÁLIÁBAN

A délausztráliai Adelaideben 2002. december 8-án evangélikus lelkésszé szentelték Szabó Gábort. A szentelés szolgálatát a "Lutheran Church of Australia" egyház püspöke, Semmler Michael végezte. Ezen az eseményen három magyar lelkész is résztvett, Breglec Árpád Sydneyből, Dabasy János Melbourneből, s Kiss Ernő Balaklavából. A 44 éves Szabó Gábor tanulmányait Budapesten, Sydneyben, és Adelaideben végezte. Elsősorban ausztrál gyülekezetek szolgálatára kerül, de amint lehet, magyarok között is munkálkodik. Első szolgálati helyét februárban a queenslandi Warwick községben foglalja el, az ottani "Szent Péter" Evangélikus Gyülekezet lelkészeként.

Szabó Gábor 1987-ben érkezett feleségével, Annamáriával, hűséges támaszával Ausztráliába. Azóta két kisfiúk született, Gellért (6 éves) és Domonkos (4 éves). A felszentelés kapcsán magáról így beszélt:

"Bizony nagy utat tettem meg Magyarországról, s azon belül szeretett Tabánomból, ahol születtem és nevelkedtem. Valóban igaz, hogy az Úr útjai kifürkészhetetlenek. Ő az, Aki lépteinket irányítja, s életünknek értelmet és hivatást ad. Évek hosszú során át nyilvánvalóvá vált, hogy a mi Urunk a szent szolgálatra hívott engem, hogy Isten népét mint papja és lelkipásztora szolgáljam, de nem a római katolikus tradícióban, amelyben megkereszteltek és felnőttem, hanem az evangélikusban, vagy ahogy itt mondják, a lutheránus tradícióban.

"Igaznak érzem magamra nézve Ézsaiás próféta szavait: 'Az Úr hívott meg mielőtt születtem; anyám méhétől fogva a nevemen szólított' (49:1b). Tisztában vagyok vele, hogy a szent szolgálatra való elhívás nem az egyén erőfeszítésétől függ, hanem a Meghívótól, vagyis Istentől, Aki a hívást adja. A szolgálatra való kiválasztás nem személyes érdem, hanem a Teremtő Isten kegyelmes döntése, amelyre 'igen'-t vagy 'nem'-et lehet mondani.

"Felszentelésem nagy örömmel és várakozással, de méginkább alázattal tölt el, s csak úgy tudok Isten népének pásztora lenni, ha hűségesen követem azt, Aki mindnyájunk Pásztora. Köszönöm a kegyelmet, hogy igéjének hirdetője és szentségeinek kiszolgáltatója lehetek."

Mit is tehetnénk még ehhez hozzá, csak annyit, hogy imádságban fordulunk Istenhez, hogy adjon Szabó Gábornnak hitet, erőt, és kitartást a szolgálatban.

"Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok a Istened!" (Ézsaiás 41:10.) **DJ**

[Az új lelkész életére és szolgálatára Isten gazdag áldását kívánja az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia közössége is. Hadd jegyezzük meg, hogy tudomásunk szerint Ausztráliában eddig hét magyar evangélikus lelkész szolgált, illetve szolgál jelenleg is (időrendben): †Kemény Péter, Bernhardt Béla (most az USA-ban), Breglec Árpád, Dabasy János, Kiss Ernő, Szabó Ede, és Szabó Gábor. — Sz.]

Harry Potter: Épít vagy rombol?

Izgalmas, sőt, félelmetes és nem véletlenül korhatáros az új Harry Potter-film. Jó néhány jelenetnél még az erős idegzetűek is összerezzennek és sűrűbben veszik a levegőt a moziban. A pszichológus és a lelkész véleménye szerint a film súlyos károkat okozhat a gyermeki lélekben.

A felmérések azt igazolják, hogy a "Titkok kamrája" még az Egyesült Államokban is megdöntötte a korábbi nézettségi rekordokat. A rendező a második részt kimondottan csak tizennégy éven felülieknek ajánlja. Nem ok nélkül...

Nem ok nélkül korhatáros a film, hiszen például mikor a Tiltott erdőbe kiránduló híres varázslóinast és barátját óriási pókok támadják meg, vagy mikor Harry a hatalmas kígyóval harcol, akkor még a "könnyed" televíziós akcióvideón nevelkedett gyerekek is szoronganak a vetítővászon előtt. Érdemes megemlíteni: a határozottan jelölt korhatár ellenére jó néhány épphogy iskolás apróság is ott ül — persze szülői felügyelettel! — a közönség soraiban. És az sem véletlen, hogy a vetítés után többen megcélozzák a mozi mellékhelyiségeit.

Fülöp Katalin pszichológus szerint a Harry Potter-könyvek és az abból készült film két különböző dolog. A könyv jó, igazán gyermeknek való csodavilág, és használható a személyiségépítéshez. Olvasás közben a gyermek maga képzeli el a látványt, míg a filmben előforduló kemény, durva jelenetekkel szemben védtelen, azaz kiszolgáltatott a sokkoló mozinak. Ezzel kapcsolatban a szakember a filmkészítők és a szülők felelősségét említette, illetve azt, hogy a divat nem mehet a gyermeki lélek rovására.

A mai világban olyan magas az ingerküszöb, hogy a hírközegek nem győzik kiszolgálni a gyerekeket, vélekedett érdeklődésünkre Jankovits Béla evangélikus esperes. Ahogy mondta: Semmin sem csodálkozik, hiszen tudomása szerint a boszorkányszövetség képviselője tagja a magyarországi egyházak tanácsának. A lelkipásztor szerint az okkultizmusnak, az üres babonáknak és horoszkópoknak egyébként is nagy reneszánsza van.

Hasonlóan vélekedett a jelenségről például nyolc Jász-Nagykun-Szolnok megyei egyház, illetve egyházközség. Eszerint a Harry Potter-kultusz "hosszú távon csak nehezen jóvátehető pszichikai és erkölcsi károkat okoz a jelen és a következő nemzedék életében az emberi életminőség és kapcsolatok szempontjából". Közös nyilatkozatukban az aláírók hangsúlyozzák: "A Harry Potter-könyvek és a film a mesék világából kiemelve, a mindennapi környezet keretei közé helyezve olyan okkult, sátáni eredetű gyakorlatokat állít mintaként a — mindent kontroll nélkül elfogadó — gyermekek elé, amelyek komoly rombolást tudnak végezni azok személyiségében, és környezetében".

Sajátosan nyilatkozott a Harry Potter- hatásról a katolikus egyház internetes honlapján Gál Péter lelkész. A könyvből idézte a mindenkori mágus szavait: "Mindegy, hogy az erő honnan jön, csak te tudjál bánni vele", majd hozzátette: "Keresztségünkben azt valljuk, hogy nem mindegy, kitől tanulsz, és hogy ki a mestered; nem ugyanazok az eszközei a jónak és a rossznak."

"Az Istentől elszakadt világ keres valamit, s a valódi helyett pótlékot kap — többek között — a Harry Potterhez hasonló alkotásokban. A csodákat emlegetik a film kapcsán, pedig az Úristen előtt mindig csak térdre lehet esni és nem hanyatt".

Gülch Csaba. – In: Kisalföld.

* * *

HUSZONHÁROM

A jelenlegi 108. kongresszusban huszonhárman vannak evangélikusok. A képviselőházban 10 republikánus és 9 demokrata, a szenátusban 1 republikánus s 3 demokrata az evangélikus. Közülük husz az "Evangelical Lutheran Church in America" egyházhoz, kettő a "Lutheran Church Missouri Synod" egyházhoz, egy pedig a "Wisconsin Evangelican Lutheran Synod" egyházhoz tartozik. **Internet**

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2002. nov. 30-a és 2003. jan. 27-e között vett többféle adományt.

• AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

$120: v.Bócsay Zoltán (OH). **$100:** Becker György *Bejek Zoltánné-Etelka emlékére* (IL), dr. Mészáros Sándor *belföldi előfizetésre is* (PA), dr. Sándor Imre (AZ). **$75:** N.N. **$60:** Becker György *külföldi előfizetésekre* (IL). **$50:** Balázs Dánes (PA), özv. Bottlik Józsefné *Nt. dr. Pokoly László emlékére* (ON), özv. D. Brachna Gáborné (OH), özv. Koppányi Dénesné (NJ). **$44:** Pusztai Péter (CA), **$38:** Drexler István (OH). **$30:** Temesi László *szülei emlékére* (OH). **$26:** Molnár József III (PA). **$25:** D. Flisser Ferenc (PA), dr. Hódos Frigyes *a Fasorban 1942-ben végzett osztály érettségije 60. évfordulója alkalmából* (PA), Teltsch Alíz (FL). **$24:** Vass György (IL). **$20:** Mildenberger Pál (NY), dr. Szabó Imre (FL), dr. Szandtner Béla (ON), dr. Vitéz Ferenc (NJ). **$16:** Kovács Géza (OH). **$15:** Balázs Dénes *külföldi előfizetésre* (PA), Brooks Jakabné *külföldi előfizetésre* (OH), Gaydán Melinda (OH), Juhász Margit (WA). **$14:** Gömöry Gyula (FL), Irsay Nandine (CA), Mózes László (PA). **$13:** Erdélyi Ferencné (ON), Halászi Lászlóné (CO). **$12:** Lengyel Károly *ajándék előfizetésként* (OH), Madaras Emma (MA), dr. Mészáros György (CO). **$10:** Gaydán Melinda *ajándék előfizetésként* (OH). **$8:** Argay Géza (ON), Halmos Ilona (OH), Ketzán Tibor (PA), Szabó Judit (NJ), Wiatter Irma *Gulyás Sándorné emlékére* (MD). **$6:** Mészöly Elemérné (PA), Vajda István (FL). **$4:** Özv. Baráth Jánosné (FL), Borsos Erzsébet (FL), Dandy Imréné (FL), dr. Ertl János (IL), özv. Konkoly Lászlóné (PA), Miller Henrik (OH), Német Sándor (OH), Papp Gábor (FL), Papp Lászlóné (CT), Petrákovits Mária (IL), Szabó Terézia (OH). **$3:** Bakó László (ON). **$2:** Kiss Hermina (OH), dr. Koncz Lajos (MA). **$1:** Schroder Éva (ON).

• EV. EGYHÁZI ISKOLÁKRA

***Aszód* - $50:** Dr. Gombocz István (SD). ***Fasor* - $100:** Strasser Alfréd (NY).

• EV. EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKRE

$3000: Tessényi Kornél *hazai egyházközségek építkezési céljaira* (TX).

• A.M.E.K. TAGSÁGRA

2003: Beodray Ferenc (OH), Gaydán Melinda (OH), dr. Gombocz István (SD), dr. Hódos Frigyes (PA), dr. Károlyfalvi József (Mo.), Károlyfalvi Zsolt (Mo.), Mátis István (TX), Sárkány Károly (NC), dr. Soldes Ilona (NY), dr. Szabó Imre (FL), dr. Szandtner Béla (ON), Szinay Krisztina (NY), Szontágh György (NC), Tomaschek László (OH), Vajda István (FL). **2004:** Dr. Fabók Ferenc (MI), Simon György (WA), Wurtzler Béla (FL). **2005:** Tomaj Gusztáv (PA).

• A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA

$160: Özv. Domján Sándorné (ON). **$100:** Asbóth Gyula *szülei, Nt. Asbóth Gyula v. tábori alesperes és felesége sz. Pfeiffer Ilona emlékére* (VA). **$70:** Özv. dr. vonHefty Lászlóné *férje, Nt. dr. vonHefty László emlékére* (Arg.). **$60:** N.N. **$40:** Sárkány Károly (NC). **$25:** Mergl Éva (PA). **$20:** Bruckner Edit (IN). **$12:** Sala Nándor (OH). **$10:** Alapi Etelka (OH), Finn Katalin (NY), Kovács Géza (OH), Schmidt Béla (NJ). Tomaj Gusztáv (PA). **$5:** Ketzán Tibor (PA). **$4:** Asbóth Lajos (NY), Németh Istvánné (TX), Ritter László (PA).

* * *

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi középiskolák javára és alkalmilag – akár adományozók által is – meghatározott egyházi szükség enyhítésére szívesen továbbít adományokat. Csekket vagy pénzesutalványt **Hungarian Conference–ELCA** névre s **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád, Bp.-Deáktér, Bp.-Fasor, Győr, Kőszeg, Miskolc, Nyíregyháza, Orosháza, Sopron/Berzsenyi, Sopron/Eötvös) vagy a segélyadomány más célját megjelölni. Minden adományért előre is hálás köszönetet mondunk.

• Vermont példájára New Jersey törvényhozása is javaslattal foglalkozik az egynemű társulások "házasságként" való elismerésére (hasonló "haladó lépésre" készülnek Montana és New York államban is).

HAZAI TÖRTÉNELMI EGYHÁZAK KÖZÖS NYILATKOZATA EGYES TELEVÍZIÓS MŰSOROKRÓL

Budapest, 2003. január 22.

A magyarországi történelmi keresztény egyházak vezetői megdöbbenéssel értesülnek az egyes kereskedelmi televíziók lélekromboló és az emberi személyiséget erkölcsi értékeiben pusztító műsorok népszerűségi és magas nézettségi statisztikájáról.

Meggyőződésünk, hogy a televíziós műsorok szerkesztőinek rendkívüli felelőssége abban áll, hogy a nézők lelki-szellemi igényeit jó irányba tereljék és erkölcsi ítéletalkotásukat fejlesszék. Ez nem csupán a közszolgálati, hanem a kereskedelmi televíziók műsorainak készítőinél is követelmény. Nem lehet egyedüli alapelv a nézettség kizárólagos növelése a bevételi források emelkedése érdekében. Ezt az önző szempontot a hivő emberek nevében kifogásoljuk.

A szóbanforgó műsorok (Big Brother, Való Világ, beszélgetős show-műsorok) az 4erkölcsi jóérzés levetkőzése és a bűntudat teljes megszüntetése mellett a jó értelemben vett szeméremérzet kiiktatására törekszenek mesterséges élethelyzetek (pl. összezártság) teremtésével és bemutatásával. Ezáltal sérülnek az egészséges személyiség erkölcsi ismertetőjegyei és rendkívül ártalmas hatások érik a jövő nemzedék értékrendjének kialakulását. Különösen veszélyeztetett helyzetben vannak azok a kiskorúak, akik szülői felügyelet nélkül a délutáni órákban nézik ezeket a műsorokat.

Kérjük a szülőket és a velünk egyetértő pedagógusokat, kerüljék e műsorok nézését és tartsák távol ezektől gyermekeiket, diákjaikat is, és ajánlják inkább a szellemi-lelki épülést szolgáló programok megtekintését, ugyanakkor gondoskodjanak értékesebb családi és közösségi programokról.

Egyúttal határozottan kérjük az említett műsorok szerkesztőit és ezeknek a műsoroknak helyet adó televíziós csatornák vezetőit, hogy vagy teljesen szüntessék meg ezen adásokat vagy legalább a káros hatásokat kiváltó műsorkészítői eszközöket szorítsák vissza.

Dr. Seregély István érsek, s.k.
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv püspök, s.k.
a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke

D. Szebik Imre püspök, s.k.
a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mal: AMEvKo@aol.com. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: $6 in the USA, US$8 from Canada, US$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írójuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légipostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. — Nyomda/Printers: Onesource Printing and Promotions, 9527 Madison Avenue, Cleveland, OH 44102. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alanti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: **Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.**

Bőjti határátlépési kísérletek

Olvasd: 1Mózes 3:1-13.

Fel lehet tennünk az egyházi esztendő bőjti időszakában a kérdést: Mit kezdhet ma a hitét komolyan élni akaró evangélikus ember a bőjtnek azzal a vonásával, mely bizonyos korlátok közé szorítja a test táplálását és határt szab egyes ételek fogyasztásánál Lehet válaszolni erre úgy is, hogy Jézus szavaira hivatkozunk és nem helyezünk súlyt a testi bőjtölésre, mondván: Ő mondta, hogy amíg a Vőlegény jelen van, nem bőjtöl a násznép. Majd ha elvétetik, akkor jön el a bőjt ideje.– De nekünk viszont "visszaadott" Urunk van, Aki azt ígérte tanítványainak, hogy velük van mindennapon a világ végéig (Máté 28). Mégis vannak dolgok a földi életben, melyeknél a bőjtölés vezethet megoldáshoz. Például egy-egy műtétnél. Teológiai professzorom mondta egyik előadásán, miután hosszabb időt töltött kórházban: Most tapasztaltam igazán, milyen áldásos, ha bőjtölésre kényszerül az ember; sokkal fogékonyabb a hit dolgaira. Testi gyógyítás lelki értékek felfogásához eszközzé válhat. Jézus szerint bizonyos betegségek eltávolításához nemcsak az imádság lehet áldott eszköz, hanem a bőjtölés, testi táplálék megvonása is szerepet játszhat.

Éppen ezen a vonalon lép be a sátán, aki az Isten adta és szabta határok átlépésére buzdítja az első emberpárt az Éden kertjében: Nyugodtan egyenek mindenből. Ez a mai ember kísértése is, aki olyan akar lenni, mint Isten és beleesik a sátáni csapdába. Nemcsak azzal, hogy mindenevőként halálra eszi magát a saját maga mérgezte természetben. Nemcsak úgy, hogy a külső látszatra gyullad lángra a kívánsága és az Isten számára fenntartott középre tör és vesz a középső fáról. A gyökérbajok az alábbi határátlépésekben rejlenek.

Szóbaáll a kísértővel. A sátán ugyanis minden alkalmat megragad, hogy kapcsolatot teremtsen az emberrel céljai elérésére. Ravaszsága nem ismer határt és mindenáron szóra akarja bírni az Isten teremtményét. Megtörtént a határsértés és a sátánnak nyert ügye van. Ha az ember azt mondta volna: Takarodj, mert hazugság atyja vagy (vő., János 8:44), a lavina megállt volna. Ma is így van, amikor szóbaállunk a kísértővel. Elég erősnek érezzük magunkat, amikor elhúzza előttünk a "mézesmadzagot", hogy nyaljuk meg, és nem vesszük észre, hogy ez a madzag hurokká lesz nyakunkon és vesztünket okozza.

Bizalmatlanság ébred az ember szívében, elsősorban az Isten iránt. Most már átveszi a kísértő a szót és hazugsággal vádolja a Teremtőt. Lehet enni a középső fáról, mert így lehet különbséget tenni jó és rossz között. Itt rejlik a sátáni hazugság. Nem a fáról való evés tesz Istenhez hasonlóvá, hanem mert teremtményei vagyunk, képére és hasonlatosságára teremtettünk, vagyis szeretetközösségben élhetünk Vele, mint gyermekek Atyjukkal.

Azt akarja a sátán, hogy ebből a közösségből lépjen ki az ember, függetlenítse magát, és semlegesen lépjen a középre Édenben, szerezzen tapasztalatot a jóról és a rosszról, hogy önállóan alakítsa ki véleményét a világról. Istent, mint Atyánkat, nem lehet megismerni semlegesen, senkiszigetén, "határon túl", hanem csak "határon innen", a Vele való közösségben, "Éden kertjében". Így van ez az emberi közösségben is. Megismerni a szülőt igazán a kisgyermeknek csak a szülő ölében, szívközelben lehet. Amikor kiszakadnak a kicsik a szülők közösségéből és egy-egy otthonban "semleges szigetre" kerülnek, ahol lehet ugyan maximális az ellátás, de nem egyszer szólítják meg a kerítésen kívül menő felnőttet: Vigyél innen, légy az édesapám!– Nem vesszük hát észre, hogy mennyire hasonló a mai ember helyzete?

Kiszakadt az atyai ház közösségéből, mert semlegesen akarja tudását gazdagítani a jóról és a rosszról. Csak egyről feledkezik meg: A jó és a rossz tudása még nem elég, hogy a jót tegyük! A tudomány hitből fakadó etikai töltet nélkül rombol. Az utolsó évszázad atombombája és az új évezred nyitányaként a borzalmas terrortámadás ennek az etikai töltetet nélkülöző tudásnak fájó jele.

Félelem ébred a határátlépés bűne nyomán. Ezért elrejtőzik az ember. Elrejti önmagát a másik elől, és az első emberpár Isten elől akar elrejtőzni. Félnek egymástól, szégyellik magukat egymás előtt testileg is. Ennek az egymás előtti elrejtőzésnek, titkolózásnak széles skálája van ma is, a házasságokban, a közösségi életben. Az Isten előtti elrejtőzés, szava — igéje — semmibevevésének keserű gyümölcse ez. Pedig Jézus Krisztusban ez az Ige testté lett, hozzánk hasonlóvá lett, hogy kijöhessünk félelmeink elrejtettségéből és ne vesszünk el bűneinkben, hanem Vele és egymással boldog közösségben élhessük meg földi életünket.

További figyelemre méltó vonása igénknek a felelősség áthárításának kísérlete. Nem elég, hogy a bűnös ember a másikat is magával rántja a bűnbe, hanem vádaskodik, a másikat hibáztatja, ahelyett, hogy beismerné vétkét. Együtt elrejtőznek. Bűnbánat nem születik meg bennük. Egymást vádolják. Így válnak magánosokká. Ez az első emberpár első válási, közösséget megszakító határátlépési tette. Ádám az asszonyt hibáztatja, "akit mellém adtál". S ezzel a felelősséget Istenre akarja áthárítani. Az ember kiadja, feladja a másikat, s bűnvallás helyett a felebarátot és Istent hibáztatja a maga bűnéért.

Mindaddig csak vádolni tudjuk egymást és "jogos érvekkel" próbáljuk alátámasztani igazunkat, amíg rá nem döbbenünk arra a páratlan örömteli és felszabadító tényre, hogy Krisztus magára vállalta vádjaink súlyát, egymásra mutogató, felelősség-áthárítási kísérleteinket. Ő az igével verte viszsza a sátán támadását, hogy ne akarjunk tőle kenyeret kapni, hanem tudjunk nemcsak kényszerű bőjtben élni betegség idején, hanem önkéntesen is csökkentsük a fogyasztást (az ilyen jellegű társadalomban), hogy nagyobb éhséggel éljünk Jézus Krisztus értünk való szenvedésének és halálának gyümölcséből!

Szimon János

[A bőjti időszak idén március 5-től április 19-ig tart.]

BATAK LUTHERÁNUSOK

"Evangelical Lutheran Church in America" egyházunkban az országos presbitérium szabályrendeleti változatás javaslatát terjeszti az idei országos közgyűlés elé, miszerint vegyék fel a multikulturális érdekképviseleti szervezetek közé a Batak [Evangélikus] Konferenciát. A multikulturális ügyosztályhoz ezidőszerint az afroamerikai, bennszülött (indián/inuit), ázsiai, hispán, és arab evangélikus érdekképviseleti konferenciák tartoznak. A dán, finn, magyar, és német konferenciákat nem tekintik "multikulturálisnak" és ezért ezeket az ökumenikus ügyosztályhoz osztották be.

*

ÖKUMENIKUS EGYSÉG

Május 29 és június 1 között rendezik meg a németországi katolikus és protestáns egyházak Berlinben együttes egyháznapjukat, első alkalommal. Úgy vélik, hogy a kétféle egyházi hagyomány és gyakorlat ellenére ennek az ökumenikus nagygyűlésnek nem marad el a sikere. ekd

*

WITTENBERGI GYÖKÉR

A csílei Santiágóban tavaly október 31-én Luther-szobrot avattak fel, s azt a teret, ahol a szobor áll, Reformáció-terének nevezték el. A szoborállítást az ottani pünkösdista egyház indítványozta, melynek egyik delegációja korábban Wittenbergben járván megállapította: "Végre tudjuk, hogy honnan is származunk; gyökereink Wittenbergbe nyúlnak vissza!" ekd

Sport és hitélet

Az emberi test és lélek szemben áll egymással, testünk e világhoz kötődik, lelkünk viszont Istenhez vágyódik. A sportolás, testgyakorlás, egészségünk megőrzése mégis fontos dolog, még ha a lélek edzése és ápolása előbbre való is. A sport és hitélet témakörét tekintve sok hasonlóság, párhuzam fedezhető fel. Vannak kulcsszavak, fogalmak, melyek mind a sport-, mind a hitélet területén lényegesek. Ilyenek pl. a rendszeresség, állhatatosság, elkötelezettség, hit, odaadás, lemondás.

Az eredményes sportoláshoz, fejlődéshez elengedhetetlenül szükséges a rendszeresség, amely az edzésterhelés egyik alappillére is. Hitéletünkben is döntően fontos, a rendszeresség, a folyamatos kapcsolat Istennel imádságban, igeolvasásban, igehallgatásban. Luther Márton hirdette a naponkénti megtérést. A bűnbánat, Istenhez fordulás lényeges lelki folyamat.

Ha valaki Jézussal akar járni, dönteni kell Mellette, és állhatatosan kell követnie Őt. A sportolónak, testgyakorlónak is el kell köteleznie magát egy adott sportág vagy az egészségesebb életmód mellett, ha eredményesen szeretné azt művelni. Állhatatossággal fussuk meg az előttünk lévő pályát, biztat minket Pál apostol, mely elsősorban a hitéletre vonatkozik, de társítsunk csak egy kicsit a futó helyzetével, aki nem veszi félvállról a versenyt, vagy az edzést, és nem enged a fáradság csábításának, hanem kész a holtpontokon is túljutva, új erőre kapva küzdeni tovább.

A hit szó inkább kapcsolódik első hallásra a keresztyén élethez, de gondoljuk csak el a súlyemelőt, aki nem hisz a sikerben, miközben a csúcs megdöntésére készül. Vagy milyen lelkesedéssel sportol valaki, ha nem hisz a fejlődésében, hogy értelme van annak, amit cselekszik?

A "habituáció" fontos fogalom az edzéselméleten belül, röviden annyit jelent, hogy a megszokott inger nem fejt ki ingerületkiváltó hatást. Ha pl. valaki adott fejlettségi szint után nem változtat edzéseiben a rendszerességen, a gyakoriságon, az intenzitáson, vagy a restitúciós időn (a szervezet helyreállító folyamataira biztosított idő), nem tud továbblépni, fejlődni, teljesítményében visszaesés következhet be. Nincsenek újabb ingerületkiváltó hatások, melyek változásra ösztökélnék a szervezetet.

Sok hívő ember is megfáradtan, fásultan éli keresztyén életét, nincsen újabb lendület, nem elég gyümölcsöző a szolgálat. A megoldás kulcsa a változtatásban van, hogy a megfáradt lélek új erőre kapjon, hogy ne tűnjön el "az első szeretet", melyre a Jelenések könyve figyelmeztet.

A sport és hitélet is nehézségekkel, lemondásokkal jár. Az egészségét, erőnlétét javítani vágyó ember talán sokszor nehezen indul kocogni a finom vacsoraillat ellenében, vagy valami jó televízió műsor kezdetekor, az élsportról nem is beszélve. A keresztyén életet is nehézzé teszi a világ csábítása, a próbák és csak Krisztussal állhatunk helyt. Kemény elvárások ezek, de a célra tekintve megéri küzdeni, harcolni a "hit nemes harcát", ahogy Pál apostol fogalmazta, és tőle idézném a sportból vett képet, melyben bizonyságtételével buzdít minden keresztyén testvért: "Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözök, mint aki nem a levegőbe vág, hanem megsanyargatom és szolgává teszem a testemet, hogy amíg másoknak prédikálok, magam ne legyek alkalmatlanná a küzdelemre." (1Kointhus 9:26-27.)

Károlyfalvi Zsolt

* * *

Mi áll a címszalagon?

Ismét itt az ideje, éppen a 73. évfolyam kezdetén, hogy a Tisztelt Olvasóknak felhívjuk a figyelmét a címszalagra vagy címkére a lap utolsó oldalán. A címszalag elsősorban a postahivatalnak szól, hogy kinek és milyen címre kézbesítse ki a lapot. Mégis, a címszalag első sora közvetlenül az Olvasóra vonatkozik, mintegy emlékeztetőként.

2271 **DEC 2002**
MR PÉTER KŐFARAGÓ
2367 YORKSBOROUGH AVE
CEDAR VILLAGE XX 00123-7228

Tehát: Az első helyen a négyjegyű szám a címzett törzsszámát jelenti. Néhány Olvasónál az első számjegy helyén betű áll. S mivel 9999 után másodszor kezdtük meg a négyjegyű számozást, a második fordulóban a számokat "B" betű követi.

A törzsszámot követi az előfizetés lejártának **vastagbetűs** jelzése. A fenti esetben az előfizetés 2002 decemberével lejárt; vagyis illenék beküldeni az előfizetést a folyó évre. Néhány esetben másféle jelzés található ezen a helyen.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagjai címkéjén a törzsszám és az előfizetés dátuma között "**M**" betű jelzi a tagságot, s így az előfizetési dátum a tag ság lejártára utal, amit 20 dollár beküldésével lehet megújítani (ez egyben az előfizetést is jelenti).

Név és cím tekintetében igyekszünk pontosnak lenni. Szeretnénk mihamarabb az USA-ban mindenkinél a Zip + 4 irányítószámot feltüntetni.

Kérjük az Olvasókat, hogy vegyék szemügyre a címszalagot, s ha az éppen előfizetésük lejártát jelzi, szíveskedjenek azt megújítani, esetleg a decemberben kiküldött befizetőlapok és válaszborítékok felhasználásával. Köszönetet mondunk figyelmükért, s mindenkor hálásan fogadunk adományt, felülfizetést a lap javára.

Az előfizetés USA-beli címre US6, kanadai címre US8/CA12, külföldre US15 dollár. Címünk: *Erős Vár, P.O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.* **Szerk.**

* * *

Sikeres évkezdés

Új központi épület átadására került sor Kolozsvár szívében, pontosabban az erdélyi magyar Evangélikus-Lutheránus Egyház püspökségének udvarán, ahol a 2003. január 5-i Istentisztelet után adták át az újonnan felépített ingatlant. A két emelettel és manzárd résszel rendelkező épület, remények szerint, nemcsak az evangélikus egyház, hanem Kolozsvár egész magyar közösségét fogja erősíteni a jövőben. Ezt hangsúlyozta Mózes Árpád evangélikus-lutheránus püspök is, aki avatóbeszédében elmondta, hogy szándékaik szerint tavaszszal folytatják a munkálatokat, amikor az újonnan átadott épület alagsorát kötik majd össze a kolozsváriak számára valószínűleg ismerősen csengő Reményik Sándor Galéria pincehelyiségével, kibővítve és tágasabbá, egyúttal otthonosabbá is téve azt.

Elképzelések szerint kiállítóteremként és más kulturális tevékenységek otthonaként fog majd szolgálni. Az új épületszárny első emelete a püspökségi irodáknak ad helyet, a második emeletet szolgálati lakrésznek szánják, a manzárdon pedig társalgót és vendégszobákat rendeznek be, amelyekben, a már felépült Suceava utcai Lutherházzal egyetemben az egyházhoz gyakran érkező vendégeket szállásolják el. Az épületszárny rekordidő alatt készült el, fűzte hozzá a püspök, a Pászkány Árpád által vezetett kivitelező cég ugyanis, annak ellenére, hogy 2004-re ígérte a munkálatok befejezését, 2002 végére már készen állt az épületszárnnyal. Mózes Árpád püspök ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy a kivitelező minőségi munkát végzett, és szinte akadálymentesen zajlottak a munkálatok, annak ellenére, hogy rendkívül forgalmas, központi helyen fekszik a püspökség székhelye. **Köllő Katalin In: Szabadság (Kolozsvár).**

HA PEDIG VERSENYEZ IS VALAKI, NEM NYER KOSZORÚT, HA NEM SZABÁLYSZERŰEN VERSENYEZ.
2Timotheus 2:5

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• Kölcsén Labossa László lelkész 40 éves helyi szolgálatát ünnepelte meg az ev. gyülekezet.

• Kiskőröson huszonöt regiszteres, két manuális felújított orgonáját, Pestszenterzsébeten a felújított lelkészlakást vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

• Alsóságon a templomszentelés 140., Pitvaroson a 120., Pestszentlőrincen a 70., Csabacsüdön az 50., Kecskeméten fennállása 210., Gyulán alakulása 95. és templomépítésének 75. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

• Meghalt Mezősi György ny. csepeli ev. lelkész, Csapó Margit kiskőrösi ev. diakonisszatestvér.

• A pápai ev. gyülekezet hittanosai bibliaismereteket D. Brachna Gábor: "Útmutató a Biblia olvasásához" c. könyvéből tanulnak. A könyvet 87 példányban az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia ajándékozta a gyülekezetnek.

• Január 11-én iktatták be tisztébe dr. Erdő Pétert, az Esztergom–Budapest R.k. Főegyházmegye érsekét, Magyarország primását. Az ünnepi aktuson a Magyarországi Evangélikus Egyházat D. dr. Harmati Béla püspök képviselte. (A Magyar Televízió, MTV, az érseki beiktatás ünnepségét nem közvetítette.) Az új érsek 50 éves, 2000. január 6-án szentelték püspökké, legutóbb a Pázmány Péter Hittudományi Egyetem rektora volt.

• Csepelen Zólyomi Mátyás az ev. gyülekezet új lelkésze.

• 435 éve, az 1568. január 6-13 között tartott tordai országgyűlésen mondták ki a világon első ízben, hogy mindenki azt a vallást gyakorolhatja, mely felfogásával is lelkiismeretével egyezik — vonatkoztatva a római katolikus, a református, az evangélikus, és az unitárius hitgyakorlatra. Az unitárius egyház innen számítja keletkezését.

• Az ökumenikus imahét — január 19-26 — országos megnyitó Istentiszteletét Budapesten a Szent István bazilikában tartották. Ezen dr. Erdő Péter prímás, esztergom–budapesti érsek és Ittzés János ev. püspök végezte az igehirdetés szolgálatát.

• A 68. évfolyamát jelző országos evangélikus hetilap, az "Evangélikus Élet" az addigi 8 helyett januártól 12 nagyméretű oldalon jelenik meg, s a világhálón is olvasható <www.evelet.hu> címen.

• A kassai r.k. főegyházmegyében a magyar–tót vegyeslakosságú esperesi kerületekhez (Nagykapos, Szepsi, Kassa-város, Kassa-vidék) és így a magyar hivek szolgálatára Pásztor Zoltán kassai lelkészt nevezték ki püspöki helynöknek.

• D. Szebik Imre, az ev. egyház elnök-püspöke találkozott a Magyarországi Baptista Egyház vezetőivel — dr. Mészáros Kálmán egyházi elnökkel, Mészáros Kornél főtitkárral, s Papp János missziói titkárral —, hogy kötetlen beszélgetés keretében tájékozódjék a baptista egyház vezetőinek az aktuális közös ügyekről alkotott véleményéről.

•Bobán leégett az ev. paplak. A nagy épületrongálódás mellett különös veszteség a lelkészi irattár pusztulása. Hála Istennek, emberéletben semmilyen kár sem esett.

• A nagyváradi ev. parókia alagsorában létesítették és szentelték fel a németországi eredetű Gusztáv Adolf Egyesület helyi irodáját.

• A Déli Ev. Egyházkerületben püspökválasztásra készülnek, mivel a jelenlegi, 1987 óta szolgálatban álló püspök, D. dr. Harmati Béla márciusra nyugalomba vonul. Lapzártáig nem került nyilvánosságra a püspökjelöltek neve.

•Köves Slomó személyében — több mint félévszázada — ismét ortodox rabbit avattak Budapesten. A szertartást Mordechaj Elijáhu izraeli főrabbi vezette.

• "Segítség" címen jelent meg néhai dr. Keken András deáktéri igazgatólelkész prédikációinak a gyűjteménye. A könyv, melyet nem sokkal halála előtt özv. dr. Keken Andrásné jelentetett meg, néhai D. Dóka Zoltán hévízgyörki lelkész visszaemlékezéseit is tartalmazza.

• A Luther Kiadó (Ev. Sajtóosztály) által működtetett üllőiúti evangélikus könyvesbolttal összkapcsolt ikerhelyiségben "Arárát" nevű ökó-bió boltot nyitottak meg. Ebben a különféle árúk eredete és előállítási módja megfelel az USA-ban az ún. "health store" üzletekben kapható organikus készítményeknek.

• A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Presbitériuma nyilatkozatot bocsátott ki az emberi élet védelmében a dohányzás, az alkohol- s drogfogyasztás helyrehozhatatlan károkat okozó, pusztító hatásai leküzdésére. A nyilatkozat nemcsak szülőkhöz, pedagógusokhoz szól, hogy vegyék fel a harcot különösen az ifjúság érdekeit nézve, hanem a kormányzathoz és a törvényhozáshoz is. "A Magyarországi Evangélikus Egyház nevében kifejezzük készségünket a kábítószer elleni küzdelemben a legszélesebb körű együttműködésre" – fejeződik be a nyilatkozat. eé/www

Szentföld: Keresztyén palesztinok nélkül?

(Jeruzsálem, 2002 december.) Palesztin szociológusok szerint húsz éven belül a keresztyén palesztinok kétszeresen is kisebbségi helyzetben lévő közössége lényegében eltűnik a Szentföldről. Közülük már 40 ezren költöztek Libanonba, Jordániába, és a Nyugatra. Bár a palesztin közösség aránya csökken a legnagyobb mértékben, eltűnőfélben vannak Algéria, Tunézia, Líbia, Marokkó, és Törökország keresztyénei is.

Az 1922-es angol népszámlálás szerint a keresztyének Jeruzsálem lakosságának 51, a mai Izrael területén élő lakosságnak pedig 10 százalékát alkották. A keresztyén palesztinok a mai napig jómódúak és műveltebbek, mint a muzulmánok. Eredetileg főként Jeruzsálemben, Ramallahban, Jaffában, és a Betlehem környéki városokban éltek. Közülük kerültek ki a kereskedok, tudósok, újságtulajdonosok, könyvkiadók, és a brit mandátum adminisztrációjában dolgozók is. Sabella Bernard, a betlehemi egyetem szociológusa szerint 1966-ra 13 százalékra, 1993-ra 2.1 százalékra, mostanra, a második intifáda óta pedig 1.6 százalékra csökkent Gázában, Ciszjordániában, és Jeruzsálemben az arányuk. A keserű palesztin vicc szerint ma már több keresztyén palesztin él Sydneyben, mint Jeruzsálemben.

– A nagybátyám családja Amerikában él, nemsokára én is utánuk megyek, és az egyik ottani egyetemen fogok közgazdaságtant tanulni – mondja a 23 éves, keletjeruzsálemi Jasmine, egy gazdag kereskedőcsalád nőtagja, majd hozzáteszi: "A betlehemi egyetem pár éve teljesen rendszertelenül működik, csak akkor vannak órák, ha ott épp nincs kijárási tilalom, és az is kérdéses, hogy van-e fűtés vagy áram." Elmondja, hogy neki az átlagosnál jobb a helyzete, mert izraeli állampolgár, így szabadabban utazhat. Unokatestvére, Maria azonban elpanaszolja: "Tavaly karácsonykor se jutottunk el a templomunkba; az útlezárások miatt az idén is máshol ünnepelünk". A család egyébként öt nemzedék óta birtokol több ajándéküzletet a jeruzsálemi Óvárosban. Jasmine szerint most az is baj, hogy nemcsak a zsidókkal vannak konfliktusaik, hanem a keresztyén turisták is bizalmatlanok. "Azt hiszik, hogy minden arab egyforma, mi is kiraboljuk vagy megkéseljük őket. Pedig Jézus békét tanított és nem dzsihádot", mondja.

Margit Patrícia. In: Népszabadság.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: **Juhász-Shepherd Ferenc**

Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol/magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

✦

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: **Tamásy Zoltánné**

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul.Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

"Legyen előttetek mindig út, fújjon mindig a hátatok mögül a szél, az eső csendesen hulljon földjeitekre, s amíg újra találkozunk hordjon Benneteket tenyerén az Isten!" Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm kedves Hittestvéreimet a 2003-as esztendőben. ■ 2003. január 19-én megtartottuk évi gyülekezeti közgyűlésünket, köszönetet szeretnék ezúton is mondani azon Testvéreknek, akik szeretetben és szeretettel hordozták gyülekezetünket. Ugyancsak köszönet László Magdolnának és Attilának a közgyűlés utáni szeretetvendégségért. Isten áldása legyen velük! ■ Örömmel jelentem be, hogy március 2-án indul gyermekeink számára a vasárnapi iskola, amelynek időpontja minden vasárnap 10:45-kor kezdődik. Istennek kegyelméből gyülekezetünkben 6-8 olyan gyermek van, akik számára örömmel és Isten iránti hálával vezetjük be ezt a Gyermekistentiszteletet; Jézushoz szeretnénk elvezetni a gyermekeinket!Természetesen más felekezetű gyermeket is szeretettel látunk. ■ Minden pénteken délután 4-kor magyar óvoda és iskola nyitva áll a magyarul tanulnivagyó gyermekek előtt. ■ Február 25-én füstölt csabai kolbászt készítünk, melynek fontja: 4.50 dollár. Várjuk azok jelentkezését, akik rendelni szeretnének, a lelkészi hivatalnál, február 20-ig. ■ Március 23-án várjuk Önöket tavaszi ebédünkre; ez 12:30-kor kezdődik. ■ Isten szeretete legyen Testvéreimmel: Erős vár a mi Istenünk! — TÉ.

✦

TORONTO

Lelkész: **Bernhardt Béla főesperes**

Templom: 116 Bond St. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hónap második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Őszinte együttérzéssel fejezzük ki részvétünket Kiss Elemérné sz. Babos Zsuzsa presbitertestvérünknek és családjának, férje, Kiss Elemér (66) január 16-i elhunyta alkalmából. A fájdalomhoz és gyászhoz azonban párosul Jézus Krisztus az Ő ígéretével: "Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is él!" (János 11:25.) Ebben a hitben legyen a mi vigasztalásunk! ■ Gyülekezetünk ezévi rendes közgyűlését február 23-án tartjuk, a du. 4 órakor kezdődő Istentiszteletet követően. Minden hittestvérünket és az érdeklődőket szeretettel hívjuk és várjuk. A tárgysorozaton presbiterválasztás is szerepel. ■ Rendkívüli hálás köszönettel adózunk Buzai Tamásné presbiter nőegyleti elnökünknek és lelkes, szorgalmas csapatának a január 19-én nálunk tartott ökumenikus Istentisztelet utáni szeretetvendégség megrendezése és ellátása tekintetében. Nagyszerű munkát végeztek! A szépen díszített fehérasztalokon "roskadásig" álltak a szemnek tetszetős, szájnak ízletes szendvicsek, sütemények, gyümölcsök, s ezekkel kávé, tea, meg üdítő italok. Köszönjük! ■ Emlékeztetjük hittestvéreinket és barátainkat, hogy legközelebb úrvacsoraosztás a nagypénteki passiós Istentiszteleten lesz, április 19-én. ■ "Mivel tehát megigazultunk hit által, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által ... és dicsekszünk azzal a reménységgel is, hogy részesülünk az Isten dicsőségében" (Róma 5:1-2). Szeretettel köszöntöm Mindnyájukat: Erős vár a mi Istenünk! — BB.

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2003. MÁRCIUS

1. Máté 13:31-35 – 1Sámuel 2:1-11

VÍZKERESZT U. UTOLSÓ VAS. URUNK SZÍNEVÁLTOZÁSA

Heti ige: Ézsaiás 60:2

2. 2Korinthus 4:3-6 – Márk 9:2-9
3. Lukács 13:31-35 – 1Sámuel 2:12-16
4. Lukács 5:33-39 – 1Sámuel 2:27-36
5. **Hamvazószerda**
2Kor. 5:20b–6:2 – Máté 6:1-6,16-21
6. Zakariás 7:2-13 – 1Sámuel 3:1-21
7. János 8:21-30 – 1Sámuel 4:1-22
8. Dániel 5:1-7,17-30 – 1Sámuel 5:1-12

BŐJT 1. VASÁRNAPJA

Heti ige: 1János 3:8

9. 1Péter 3:18-22 – Márk 1:9-15
10. 1János 3:7-11 – 1Sámuel 6:1–7:1
11. Jób 1:1-22 – 1Sámuel 7:2-17
12. 1Korinthus 10:9-13 – 1Sámuel 8:1-22
13. Jakab 4:1-10 – 1Sámuel 9:1-14
14. Zsidók 2:11-18 – 1Sámuel 9:15–10:16
15. Jelenések 20:1-6 – 1Sámuel 10:17-27

BŐJT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: Róma 5:8

16. Róma4:13-25 – Márk 8:31-38
17. Zsoltár 22:22-30 – 1Sámuel 13:1-23
18. Jób 2:1-10 – 1Sámuel 15:1-35
19. 2Mózes 17:1-7 – 1Sámuel 16:1-13
20. 1János 1:8–2:2 – 1Sámuel 16:14-23
21. Lukács 9:43b-48 – 1Sámuel 17:1-30
22. Galata 2:16-21 – 1Sámuel 17:31-58

BŐJT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: Lukács 9:62

23. 1Korinthus 1:18-25 – János 2:13-22
24. Lukács 14:27-33 – 1Sámuel 18:1-16
25. Jób 7:11-21 – 1Sámuel 20:1-13
26. Márk 9:38-47 – 1Sámuel 20:24–21:1
27. Márk 8:10-21 – 1Sámuel 23:1-18
28. Máté 10:34-39 – 1Sámuel 24:1-23
29. Lukács 17:28-33 – 1Sámuel 25:1-15

BŐJT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 12:24

30. Efezus 2:1-10 – János 3:14-21
31. 5Mózes 8:2-10 – 1Sámuel 25:18-42

2003. ÁPRILIS

1. Zsoltár 38 – 1Sámuel 27:1–28-2
2. János 15:9-17 – 1Sámuel 28:3-25
3. 2Korinthus 4.11-18 – 1Sámuel 30:1-31
4. János 10:17-26 – 1Sámuel 31:1-13
5. János 14:15-21 – 2Sámuel 1:17-27

BŐJT 5. VASÁRNAPJA

Heti ige: Máté 20:28

6. Zsidók 5.5-10 – János 12:20-33
7. Zsoltár 119:9-16 – Máté 26:1-16
8. Jób 19:21-27 – Máté 26:17-30
9. Zsidók 9:11-15 – Máté 26:31-35
10. 1Korinthus 2:1-5 – Máté 26:36-46
11. Zsidók 10:1,11-18 – Máté 26:47-56
12. Jelenések 14:1-5 – Máté 26:57-68

VIRÁGVASÁRNAP/BŐJT 6. VAS.

Heti ige: János 3:14-15

13. Filippi 2:5-11 – Márk 15:1-47
14. Róma 5:6-11 – Máté 26:69-75
15. Zsoltár 31:9-16 – Máté 27:1-14
16. Ézsaiás 26:20-21 – Máté 27:15-30
17. NAGYCSÜTÖRTÖK
1Korinth. 11:23-26 – Máté 25:31-44
18. NAGYPÉNTEK
2Korinth. 5:19-21 – Máté 27:45-56
19. NAGYSZOMBAT
Jób 5:15–6:3 – Máté 27:57-66

HÚSVÉTVASÁRNAP
A FELTÁMADÁS ÜNNEPE

Heti ige: Jelenések 1:18

20. 1Korinth. 15:1-11 – Márk 16:18
21. HÚSVÉTHÉTFŐ
1Kor. 15:12-20 – Lukács 24:13-49
22. 1Korinthus 15:20-28 – Róma 12:1-2
23. 1Korinthus 15:35-49 – Róma 12:3-8
24. 1Korinthus 15:50-57 – Róma 12:9-21
25. **Márk evangélista emléknapja**
2Timóteus 4:6-11,18 – Márk 1:1-15
26. 2Timóteus 2:8-13 – Róma 13:1-14

HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: 1Péter 1:3

27. 1János 1:1–2:2 – János 20:19-31
28. Ézsaiás 42:10-16 – Róma 14:1-12
29. Jób 42:7-17 – Róma 14:13-23
30. 1Péter 1:22-25 – Róma 15:1-6 [L & RCL]

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA 2003. MÁRCIUS 15-ÉN

ERŐS VÁR
P O BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038
RETURN SERVICE REQUESTED

PERIODICALS POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE LEJÁRT-E?